

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

Datum 23. 6. 2022

BITVA O VÝCHOD A JIH UKRAJINY

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

Dá se nějak zhodnotit současná "druhá fáze" konfliktu, tedy bitva o východ a jih Ukrajiny? Co se kde daří Rusům, Ukrajincům? Dá se očekávat v příštích týdnech nějaká změna? Co by jí mohlo zapříčinit? Začínají být patrné na jedné či druhé straně známky opotřebování?

Po takřka čtyřech měsících války na Ukrajině je evidentní, že se původní plánovaná ruská blesková operace vedená na několika strategických směrech nezdařila a hlavní úsilí se přesunulo na východní část země. Původně zamýšlené operace, která měla ze strany ruské armády stát především na rychlém manévru několika úkolových uskupení se silnou palebnou podporou, se nyní transformovala, i zásluhou úsilí ukrajinských obránců, do podoby pozici opotřebovávající války, ve které jsou i zřetelné prvky partizánského odporu. Tento typ konfliktu, známý především z období 1. světové války, s sebou nese statickou podobu vývoje frontové linie, kdy se sice Ukrajincům podařilo protiofenzívou vytlačit ruské jednotky od Charkova a částečně i severně od Chersonu, nicméně tyto územní zisky byly vykoupeny dosti vysokými ztrátami a nedá se říci, že by měly větší strategický význam pro vývoj celého konfliktu.

Pro dosažení patřičné převahy v operaci, a tím i předpokládaného cíle, je důležité převzetí strategické iniciativy, pro kterou je rozhodujícím faktorem tzv. manévr a palba. Vývoj situace ve východní části Ukrajiny se ale dostal do stavu, kdy ani jedna strana možnost volnosti manévru nemá, a tak dochází k tomu, že se snaží získat strategickou výhodu palbou, a to s využitím především dělostřelectva a těžké techniky. Nicméně toto nemění nic na skutečnosti, že se konflikt stále nachází ve statické fázi, což však bude více vyhovovat ukrajinským obráncům než ruské straně. Negativním faktem pak bude to, že tento způsob vedení konfliktu s sebou nese vysoké ztráty na materiálu a živé síle, a dále pak i destrukci infrastruktury, u které bude potřebné v poválečném období vysokých investic k její rekonstrukci.

Co bude rozhodující pro další pokračování konfliktu, bude především dostupnost vojenského materiálu a dostatečné zásobování zbraněmi a municí. To bude asi důležitější než samotné odhodlání a nasazení vojáků na bojišti. A zde je nutné opět zdůraznit potřebu zahraniční

materiální pomoci pro Ukrajinu v podobě dodávek zbraní a vojenské techniky pro vedení takového konfliktu.

Za dané situace bude zlomovým momentem okamžik, kdy jedna či druhá strana nazná, že vedení takového konfliktu je již vojensky, hospodářsky a tím pádem i politicky neúnosné a přistoupí na podmínky protivníka. V tuto chvíli je však tento moment v nedohlednu. Lze jen spekulovat, zda ukrajinské či ruské vedení ustoupí ze svých územních požadavků a konflikt bude řešen kompromisem. Byť se jedná pouze o spekulaci, lze se důvodně domnívat, že to bude právě kompromis obou stran, který ozbrojený konflikt ukončí. V tuto chvíli však nelze s naprostou určitostí říci, v jaké výši územní ústupek z jedné či druhé strany bude vyjádřen. Za dané situace a při pohledu na možnosti vojenského potenciálu obou stran, je velice mále pravděpodobné, že by konflikt skončil naprostým vítězstvím jedné strany a totální kapitulací strany druhé.

Zpracoval: Ing. Zdeněk Petráš, Ph.D.